

Išleista informacinė knygelė pacientams apie plaučių vėžį

JURGITA MATULIONĖ
LSMU MA Pulmonologijos klinika

Plaučių vėžys išlieka viena labiausiai paplitusių onkologinių ligų. 2018 m. nustatyta 2,0 milijonai naujų plaučių vėžio atvejų, o tai sudarė 11,6 proc. visų naujų vėžio atvejų. Lietuvoje kasmet užregistruojama apie 1500 naujų plaučių vėžio atvejų. Plaučių vėžys – viena pagrindinių vyrų ir moterų mirties nuo vėžio priežasčių, nuo kurio kasmet miršta daugiau nei 1,1 milijono žmonių. Nepaisant naujausių plaučių vėžio diagnostikos metodų, daugumai pacientų nustatoma pažengusi liga, todėl gerinti plaučių vėžio diagnostikos ir gydymo rezultatus yra vienas pagrindinių iššūkių, su kuriuo susiduria sveikatos priežiūros specialistai ne tik Lietuvoje, bet ir visame pasaulyje.

Atsižvelgiant į plaučių vėžio svarbą, kasdienius gydytojų iššūkius, gydant šią ligą, 2007 m. Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ir Lietuvos sveikatos priežiūros specialistų draugijų bendru darbu parengtos ir publikuotos „Plaučių vėžio diagnostikos ir gydymo rekomendacijos“ (redaktorius prof. Marius Žemaitis). Šios rekomendacijos kas kelerius metus atnaujinamos pagal pateikiamus naujus duomenis, publikuojamas tarptautines gaires. 2020 m. pavasarį pristatytas šeštasis „Plaučių vėžio diagnostikos ir gydymo rekomendacijų“ leidinys.

Norint pasiekti geriausių plaučių vėžio gydymo rezultatų, svarbi ne tik gydytojų kompetencija, skiriamas gydymas, bet ir paciento bendradarbiavimas. Pacientui efektyviai komunikuoti ir bendradarbiauti su gydytoju padeda ligos bei jos gydymo suvokimas. Šiuolaikiniai pacientai domisi savo liga, ieško informacijos internete, tačiau neretai susiduria su problema, kai informacijos yra per daug, ji netiksli, o kartais net klaidinanti.

Daugiau nei prieš 20 metų Plaučių vėžio aljansas (angl. *Lung Cancer Alliance*) Jungtinėse Amerikos Valstijose paskelbė Plaučių vėžio žinomumo dieną, siekdamas atkreipti žmonių dėmesį ir padėti laiku atpažinti būdingus plaučių vėžio simptomus. Ilgainiui ši



inicatyva išsivystė į pasaulinę ir šiuo metu plaučių vėžio problemoms skiriamas visas mėnuo. Kasmet lapkritis skelbiamas plaučių vėžio žinomumo mėnesiu. Tikslas – paskatinti žmones anksčiau kreiptis į gydytoją, mokyti apie plaučių vėžį, akcentuoti šios ligos gydymo pažangą ir svarbiausia – parodyti savo paramą pacientams bei jų artimiesiems. Lietuvos pulmonologų ir alergologų draugijos inicatyva, siekiant pagerinti gydytojų ir pacientų bendradarbiavimą bei padidinti pacientų informuotumą, parengta ir išleista knygelė „Ką verta žinoti sergantiesiems plaučių vėžiu?“.

Leidinyje pateikiama informacija plaučių vėžiu sergantiems pacientams ir jų šeimos nariams apie plaučių vėžį, diagnostikos, gydymo savitumus, šalutinius gydymo reiškinius. Šios knygelės tikslas – trumpai pateikti atsakymus į pacientams išskylančius klausimus apie plaučių vėžį, kad netektų ieškoti nepatikrintos informacijos internete, teirautis kaimynų arba draugų. Tikimės, kad šis leidinys bus naudingas tiek su plaučių vėžio diagnoze susidūrusiems pacientams, tiek jų artimiesiems, suteiks žinių ir paskatins aktyviai klausyti gydytojo, motyvuos rūpintis savo sveikata bei ieškoti gydymo metu išskylančių problemų sprendimo būdų.